

မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၂၄။)

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ (က) ဤဥပဒေကို မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တွင် စတင် အာဏာတည်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်အရဖြစ်စေ မြေတစ်ရပ်ကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ အမြဲတမ်း သို့မဟုတ် ယာယီလိုအပ်မှုအပါအဝင် မြေကိုလိုအပ်သမျှ အသုံးပြုမှု၊ လက်ဝယ်ထိန်းသိမ်းထားမှုနှင့် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုများအတွက် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးငွေပေးအပ်ခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချ ထားခြင်း၊ လူမှုစီးပွားရေးဘဝ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်စေရမည်။ ထို့အပြင် အောက်ပါကိစ္စရပ်များနှင့်လည်း အကျိုးဝင်သက်ဆိုင်စေရမည်-

(က) နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်များအတွက် မြေလိုအပ်မှုများ၊

(ခ) အမျိုးသားစီးပွားရေးမူဝါဒအရ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည့် စီမံကိန်းများ၊

(ဂ) အမျိုးသားစီမံကိန်းဥပဒေပါ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ၊

(ဃ) မြို့ပြနှင့်ကျေးရွာတိုးချဲ့တည်ဆောက်ရေးနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများ၊

(င) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းကိစ္စရပ်များ၊

(စ) လယ်ယာမြေ သိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် လယ်ယာမြေဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ မြေလွတ်၊မြေလပ် နှင့် မြေရိုင်းများကို ပြန်လည်ရယူခြင်းအတွက် မြေလွတ်၊မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ လည်းကောင်း၊ လျော်ကြေးနှင့်နစ်နာကြေးများပေးဆောင်ခြင်းတို့မှအပ အခြားတည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ် အရ မြေသိမ်းဆည်းသည့်ကိစ္စရပ်များ။

၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက် စေရမည်-

- (က) မြေ ဆိုသည်မှာ မြေနှင့်မြေမှထွက်ပေါ်သော အကျိုးအမြတ်များ၊ မြေတွင်စွဲကပ်နေသော အရာဝတ္ထုများ သို့မဟုတ် မြေတွင်စွဲကပ်နေသောအရာတစ်ခုခု၌ ထာဝရတွယ်ကပ်ထားသည့် အရာဝတ္ထုများကို ဆိုသည်။
- (ခ) အိမ်ထောင်သားစု ဆိုသည်မှာ သွေးသားတော်စပ်၍ဖြစ်စေ၊ အိမ်ထောင်မှုဖြင့် တော်စပ်၍ဖြစ်စေ အတူတကွ နေထိုင်လျက်ရှိသော မိသားစုကို ဆိုသည်။
- (ဂ) မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ ဆိုသည် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုသည့်အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသဖြင့် လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးနှင့် ဤဥပဒေအရပေးအပ်သော အခြားအခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုခွင့်ရှိပြီး မြေကို ခိုင်လုံသောအထောက်အထားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်သူနှင့် ၎င်း၏အိမ်ထောင်သားစုတို့ကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင်ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသော အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များလည်းပါဝင်သည်-
- (၁) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ သတ်မှတ်သည့်မြေယာမှတ်တမ်းများတွင် မြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်း၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း၊ အသုံးပြုခွင့်ရသူဖြစ်ကြောင်း သို့မဟုတ် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း တရားဝင် မှတ်တမ်းတင်ထားသူ၊
 - (၂) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မြေရရှိသူ သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရှိသူ၊
 - (၃) တရားရုံး၏အမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၏ အမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ မြေပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခြင်းခံရသူ သို့မဟုတ် စာရင်းသွင်းခံရသူ၊
 - (၄) တရားဝင်မှတ်တမ်း အထောက်အထားမရှိသော်လည်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ထုံးတမ်း စဉ်လာများနှင့်အညီ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဒေသခံအစုအဖွဲ့ကလက်ခံထားသည့်အပေါ် နေပြည်တော်ကောင်စီ၊ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသူ။
- (ဃ) မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း ဆိုသည်မှာ မြေကို အများပြည်သူအကျိုး အလို့ငှာ အသုံးပြုရေးအတွက် ဤဥပဒေအရသိမ်းဆည်းရန်အဆိုပြုသည့် အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းကိုဆိုသည်။
- (င) မြေကိုသိမ်းဆည်းရန်လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို သိမ်းဆည်းရန် ရည်ရွယ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အများပြည်သူသို့ကန့်ကွက်နိုင်ရန်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များ တောင်းဆိုနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ မြေသိမ်းဆည်းရေးဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို သိရှိနိုင်ရန်လည်းကောင်း ပွင့်လင်းမြင်သာစွာအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကိုဆိုသည်။
- (စ) မြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်းအမိန့်ကြော်ငြာစာ ဆိုသည်မှာ မြေကို သိမ်းယူရန် ပဏာမစစ်ဆေး ချက်များကို ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏အတည်ပြုချက်အရ မြေကိုသိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အများပြည်သူသို့ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာအသိပေးကြေညာခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဆ) မြေကိုလက်ရောက်သိမ်းဆည်းခြင်း ဆိုသည်မှာ သာမန်အားဖြင့် မြေသိမ်းဆည်းရန်အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသို့ အဆိုပြုသည့် မြေအားကြွေးမြီကင်းရှင်းသည့် နိုင်ငံပိုင်မြေအဖြစ်ဖြင့် လွှဲပြောင်းပေး

အပ်နိုင်ရေးအတွက် မြေသိမ်းဆည်းမှုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့က ဤဥပဒေနှင့်အညီ လက်ရောက်ရယူခြင်းကိုဆိုသည်။

(ဇ) အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၂ ပါ ဤဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်အကျိုးဝင်သည့် ကိစ္စများတွင် အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားအတွက်ရည်ရွယ်၍ အနည်းဆုံးလိုအပ်သမျှ မြေကိုသာ မြေသိမ်းဆည်းသည့်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဈ) တရားရုံး ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တရားလွှတ်တော်နှင့် ခရိုင်အဆင့်စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားရုံးကို ဆိုသည်။

(ည) ထိခိုက်နစ်နာမှု ဆိုရာတွင် မြေကိုသိမ်းဆည်းသည့်အတွက် အောက်ပါအကျိုးစီးပွားတစ်ရပ်ဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ထိခိုက်နစ်နာမှုနှင့် ဆုံးရှုံးမှုတို့ပါဝင်သည်-

(၁) သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသည့် မြေ သို့မဟုတ် မြေပေါ်ရှိလူနေအိမ်ရာနှင့် အခြားမရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခြင်း၊

(၂) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ကိုင်နေသော မြေ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆုံးရှုံးခြင်း၊

(၃) တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထားရှိသော သိမ်းဆည်းသည့်မြေကို အကြောင်းပြု၍ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့် စားဝတ်နေရေးထိခိုက်နစ်နာခြင်း၊

(ဋ) သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူ ဆိုရာတွင် မြေကိုသိမ်းဆည်းသည့်အတွက် ထိုမြေနှင့် ဆက်နွယ်၍ ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသော အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည်-

(၁) သီးစားလုပ်ကိုင်သူ၊

(၂) ငှားရမ်း၍ လုပ်ကိုင်သူ၊

(၃) ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်သူနှင့် အကျိုးတူလုပ်ကိုင်သူ၊

(၄) မြေကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသော်လည်း သိမ်းဆည်းသည့် မြေပေါ်တွင် သိမ်းဆည်းခြင်းမပြုမီ အနည်းဆုံး ၁၂ နှစ် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း လက်ဝယ်ထားရှိလုပ်ကိုင်သူအဖြစ်ဖြစ်စေ၊ အမှန်တကယ် လယ်ယာလုပ်သားအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လက်ခစားအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသူ။

(ဌ) ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသည်မှာ မြေကို သိမ်းဆည်းသည့်အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသော မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသူနှင့် သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူတို့ကို ဆိုသည်။

(ဍ) အဆောတလျင်မြေသိမ်းဆည်းခြင်း ဆိုသည်မှာ အရေးပေါ်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အပေါ် အခြေခံ၍ အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မလွဲမရှောင်သာသောအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်တွင် အလျင်အမြန် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းကိုဆိုသည်။

(ဎ) ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်း ဆိုသည်မှာ မြေကိုရေရှည်အသုံးချရန် မရည်ရွယ်ဘဲ ငါးနှစ်ထက်မပိုစေဘဲ ထိုကာလတစ်ခုအတွင်း အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ ယာယီအသုံးပြုရန်အတွက်သာ သိမ်းဆည်းခြင်း ကို ဆိုသည်။

(ဏ) မြေသိမ်းဆည်းမှုကုန်ကျစရိတ် ဆိုရာတွင် မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကုန်ကျသော အောက်ပါစရိတ်ငွေများပါဝင်သည်-

(၁) လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများ၊

(၂) မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူနှင့် မြေသိမ်းဆည်းရန်အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတို့ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်အရ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းပြုရာတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များအပါအဝင် အထွေထွေကုန်ကျစရိတ်များ၊

(၃) အုပ်ချုပ်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးကုန်ကျစရိတ်များ။

(တ) လျော်ကြေး (Compensation) ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို သိမ်းဆည်းရာတွင် သိမ်းဆည်းသည့် မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံနှင့် အခြားမရွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများ၊ သီးပင်စားပင်များ အတွက် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ပေးလျော်သည့် လျော်ကြေးငွေကို ဆိုသည်။

(ထ) နစ်နာကြေး (Damage) ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် အောက်ပါ ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုအတွက် ထိခိုက်နစ်နာသူတို့အား ပေးလျော်ရသည့် ငွေကြေးကိုဆိုသည်-

(၁) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းမပြုမီ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ နေရေးထိုင်ရေးနှင့်စားသောက်ရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များရှိခြင်း၊

(၂) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့် အလုပ်အကိုင်များရပ်ဆိုင်းသွားသည့်အတွက် ဝင်ငွေ ဆုံးရှုံးခြင်း၊

(၃) မြေသိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် မြေတိုင်းတာခြင်း၊ အမှတ်အသားများစိုက်ထူခြင်းနှင့် အတားအဆီးများ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားခြင်းတို့ပြုရာတွင် အဆောက်အအုံများနှင့်သီးပင်စားပင်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း။

(ဒ) ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ် ဆိုရာတွင် သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသည့် မြေပေါ်မှ ရွှေ့ပြောင်းဖယ်ရှား ရသော ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသည့်နေရာ၌ နေထိုင်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့မှုများ ပါဝင်သည်။

(ဓ) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း ဆိုသည်မှာ သိမ်းဆည်းမြေပေါ်မှ ရွှေ့ပြောင်းခံရသည့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသူ၏ဆန္ဒအရ ဤဥပဒေ အခန်း (၇) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီခံစားခွင့်အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို ရွေးချယ်၍ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ဖြင့် လူနေအိမ်အဆောက်အအုံနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(န) ပြည်လည်ထူထောင်ခြင်း ဆိုရာတွင် မြေသိမ်းဆည်းခံရမှုကြောင့် အကျိုးစီးပွားထိခိုက်နစ်နာသူများ အတွက် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ဆန္ဒအရ ဤဥပဒေအခန်း (၇) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ခံစားခွင့် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို ရွေးချယ်၍ မြေသိမ်းဆည်းရန်အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်း သဘောတူညီချက်ဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ ယာယီ ဘဝရပ်တည်မှုကုန်ကျစရိတ်များ၊ လူမှုရေးပံ့ပိုးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များစသည့် လူမှုစီးပွားရေးဘဝကို ပြန်လည် ထူထောင်ပေးသည့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

- (ပ) ဗဟိုကော်မတီ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာဗဟိုကော်မတီကို ဆိုသည်။
- (ဖ) တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဤဥပဒေအလို့ငှာ တာဝန်ပေးအပ် သော ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။
- (ဗ) ဦးစီးဌာန ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအလို့ငှာ တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ပေးအပ်သော ဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဘ) မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ မြေကိုသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်အခါ မြေသိမ်းဆည်းမှုလုပ်ငန်း အဝဝကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဤဥပဒေအရဗဟိုကော်မတီက ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ် သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် နေပြည်တော် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ဃ) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ် များကို တာဝန်ခံ၍ ဆောင်ရွက်ရန် ဤဥပဒေအရဗဟိုကော်မတီက ဖွဲ့စည်းပေးသည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် နေပြည်တော် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (င) မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲ ဆိုသည်မှာ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က ဤဥပဒေအရ မြေသိမ်းဆည်းရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရန် ဖွဲ့စည်းပေးသော အဖွဲ့ခွဲကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ရည်ရွယ်ချက်

၄။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြုထားသော အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒများကို အခြေခံပြီး အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ခ) အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ ဥပဒေနှင့်အညီ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း ခံရသူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
- (ဂ) မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုရာတွင် ထိခိုက်နစ်နာသူများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ် များဖြင့် ကြိုတင်အသိပေးခြင်း၊ ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ဃ) ထိခိုက်နစ်နာသူတို့အတွက် တရားမျှတသည့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများ ခံစားရရှိစေရန်၊

- (င) မြေသိမ်းဆည်းရာတွင် မြေစွန့်လွှတ်ဖယ်ရှားခံရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများ အတွက် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ ဆန္ဒအရ ခံစားခွင့်အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကိုရွေးချယ်၍မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြန်လည်နေရာချထားပေးခြင်း သို့မဟုတ် လူမှုစီးပွားရေးဘဝကို ပြန်လည်ထူထောင်ပေးခြင်းတို့ ပြုနိုင်ရန်၊
- (စ) မြေကို သိမ်းဆည်းပြီးအသုံးပြုမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွား ထိခိုက်နစ်နာမှုများအား တားဆီးကာကွယ်ရန်။

အခန်း (၃)

ဗဟိုကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၅။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည်-

- (က) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဒုတိယသမ္မတတစ်ဦးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများအား အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ပါဝင်စေလျက် ဗဟိုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဗဟိုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် အဖွဲ့ဝင်များထဲမှ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ကို အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။ လိုအပ်ပါက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး တို့ကို တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဖွဲ့စည်းသော ဗဟိုကော်မတီကို လိုအပ်ပါက ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၆။ ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်ခြင်း၊ ယင်းမူဝါဒများနှင့်အညီ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုကို ကြီးကြပ်ခြင်း၊
- (ခ) ပြည်ထောင်စုအဆင့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကဖြစ်စေ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီကဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကဖြစ်စေ မြေသိမ်းဆည်းရေးအတွက်တင်ပြလာသည့် အဆိုပြု တင်ပြ ချက်များအပေါ်စိစစ်ပြီး မြေကိုသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ခြင်း၊
- (ဂ) နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က တင်ပြလာသည့် မြေသိမ်းဆည်းရန် သင့် မသင့် သဘောထားမှတ်ချက်တို့ကို စိစစ်ပြီး မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊
- (ဃ) မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှတာဝန်ရှိသူများ၊ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူများ၊ ဒေသခံ

တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်စေလျက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် နေပြည်တော် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ခြင်း၊

- (င) မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ငန်းများတွင် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူများ၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်စေလျက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် နေပြည်တော် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ခြင်း၊
- (စ) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာ၌ ထိရောက်အောင်မြင်စေရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့များနှင့် မြေသိမ်းဆည်းမှုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့တို့ကိုပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း၊
- (ဆ) အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ အဆောတလျင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်း တို့အတွက် လိုအပ်သော လမ်းညွှန်မှုများပေးခြင်း၊
- (ဇ) မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာ တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာဆောင်ရွက်ရေး၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် တာဝန်ယူမှုရှိစေရေး၊ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အလွဲသုံးစားမှုများ မဖြစ်စေရေးအတွက် လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း။

အခန်း (၄)

မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုခြင်း၊ စိစစ်ခြင်းနှင့် ပဏာမစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

- ၇။ ဤဥပဒေနှင့်အညီ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုပေးရန် အောက်ပါအစိုးရဌာနနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း တို့သည် အဆိုပြုတင်ပြနိုင်သည်-
- (က) ပြည်ထောင်စုအဆင့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊
- (ခ) နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့။
- ၈။ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ အောက်ပါကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက် အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည့် ပုဒ်မ ၇ ပါ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်သည် ဗဟိုကော်မတီသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အဆိုပြုလွှာတင်ပြရမည်-
- (က) မြေသိမ်းဆည်းရန်အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတို့ကိုယ်တိုင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် မည့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း၊
- (ခ) ဖက်စပ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း၊

- (ဂ) တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်နှင့် အများပြည်သူအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ထောက်ပံ့ကူညီ လှူဒါန်းသည့် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစီမံကိန်း။
- ၉။ အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မြေသိမ်းဆည်းပေးရန် တင်ပြသည့်အဆိုပြုလွှာတွင် အောက်ပါ အထောက်အထားများ ပူးတွဲပါရှိစေရမည်-
- (က) အဆိုပြုတင်ပြသူ သို့မဟုတ် အဆိုပြုရန် တာဝန်ပေးအပ်ခံရသူကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထား သည့် အဆိုပြုလွှာ၊
- (ခ) အလိုရှိသည့်မြေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မြေပုံနှင့် မြေရာဇဝင်မှတ်တမ်း၊ မြေတိုင်းတာပြီးစီးခြင်းမရှိပါက မြေပုံကြမ်း၊ တည်နေရာနှင့် ခန့်မှန်းဧရိယာ၊
- (ဂ) မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ သိမ်းဆည်းရန် အလိုရှိသည့် အကြောင်းရင်းဖော်ပြချက်နှင့် မြေအသုံးချမည့် လျာထားချက်ပုံစံ၊
- (ဃ) အလိုရှိသည့် မြေပေါ်တွင် ဘာသာရေးအဆောက်အအုံများ၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာသုသာန်မြေနှင့် သင်္ချိုင်းဂူများ ပါဝင်မှု ရှိ မရှိ နှင့် ပါရှိပါက ယင်းနေရာကို ချန်လှပ်ထားရေးအပေါ် သဘောထားတင်ပြချက်၊ ချန်လှပ်ခြင်းမရှိဘဲ သိမ်းဆည်းလိုပါက သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ် အပါအဝင် အခြားကုန်ကျစရိတ်အတွက် တာဝန်ယူကြောင်း ကတိခံဝန်ချက်၊
- (င) အလိုရှိသည့်မြေတွင် လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းတို့အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ပြုလုပ် ထားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ချက်နှင့် လူမှုစီးပွားရေးထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ချက်၊
- (စ) အလိုရှိသည့်မြေရှိ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးမည့်အစီအစဉ်နှင့် အဆိုပြုချက်၊
- (ဆ) မြေသိမ်းဆည်းခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အရပ်ရပ်အတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုန်ကျမည့်ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာကိစ္စအတွက် အဆိုပြုတင်ပြသူက တာဝန်ယူကြောင်း ဝန်ခံကတိပြုလွှာ၊
- (ဇ) အဆောတလျင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း သို့မဟုတ် ယာယီမြေသိမ်းဆည်းပေးခြင်းပြုရန် လိုအပ်လျှင် လုံလောက်သော အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြချက်၊
- (ဈ) မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်။
- ၁၀။ ဗဟိုကော်မတီသည် မြေကို အလိုရှိကြောင်း တင်ပြသည့် အဆိုပြုလွှာကို စိစစ်ပြီး မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးစေရန်နှင့် မြေသိမ်းဆည်းရန် သင့် မသင့် သဘောထားမှတ်ချက်တင်ပြရန် နေပြည်တော် ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ အဆိုပြုလွှာနှင့် အတူ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ရမည့်အပြင် ထိုအကြောင်းကြားစာမိတ္တူကို တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်။
- ၁၁။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သည် ပုဒ်မ ၁၀ အရ ဗဟိုကော်မတီက အကြောင်းကြားလာသည့်အခါ မြေကို အလိုရှိကြောင်း တင်ပြ သည့် အဆိုပြုချက်ကို စိစစ်ပြီး ပုဒ်မ ၉ ပါ

အချက်များ ပြည့်စုံစွာဖော်ပြပါရှိပါက အောက်ပါကိစ္စများကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အစီအစဉ်များချမှတ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) သိမ်းဆည်းရန်ရည်ရွယ်သည့် မြေကို ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် မြေသိမ်းဆည်းမည့်အဆိုပြုမှု အပေါ် အများပြည်သူရှင်းလင်းစွာ သဘောပေါက်သိရှိရေးအတွက် ဒေသခံပြည်သူများနှင့်ဆွေးနွေးခြင်း၊ သဘောထားရယူခြင်း၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာတွင် သက်ဆိုင်သည့်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို ဖိတ်ကြား ပါဝင်စေခြင်း၊
- (ခ) သိမ်းဆည်းရန် ရည်ရွယ်သည့် မြေနေရာရှိ ထိခိုက်နစ်နာသူများ၏ လူမှုစီးပွားရေးဘဝ ထိခိုက် နစ်နာမှုများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အလားအလာများအပေါ် မြေသိမ်းဆည်းရန်အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ တင်ပြချက်များကို မြေပြင်အခြေအနေနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ဂ) မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းတို့အတွက် လျာထားချက်များကို ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၏သဘောထားအမြင်နှင့် ထိခိုက်နစ်နာသူများ၏ လိုလားချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) အဆိုပြုသည့် မြေသိမ်းဆည်းမှုသည် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုး၊ အများပြည်သူအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မှု အခြေအနေ ရှိ မရှိ၊
- (င) အဆိုပြုလွှာတွင် ပူးတွဲပါရှိသည့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအမံများ ပြည့်စုံလုံလောက်မှုအခြေအနေ၊
- (စ) ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ပြင်ပကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၏ သဘောထားမှတ်ချက်ရယူခြင်း၊
- (ဆ) စိစစ်တွေ့ရှိချက်များကို သုံးသပ်ခြင်း၊ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်တကွ ဗဟိုကော်မတီသို့အစီရင်ခံ တင်ပြခြင်း။

၁၂။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သည် မြေကိုအလိုရှိကြောင်း တင်ပြသည့် အဆိုပြုလွှာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၁၁ ပါ ကိစ္စများအပြင် အခြားလိုအပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ရန်အလို့ငှာ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်သည့် မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲတစ်ဖွဲ့ ဖြစ်စေ၊ တစ်ဖွဲ့ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ဖွဲ့စည်းပြီး တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၁၃။ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲသည်-

- (က) သိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိခိုက်နစ်နာသူတို့ထံ အနည်းဆုံးခုနစ်ရက် ကြိုတင်အကြောင်းကြား၍ မြေပြင်သို့ကွင်းဆင်းပြီး ထိုမြေသည် အသုံးပြုရန်သင့်လျော်ခြင်း ရှိ မရှိ သေချာစေရန် လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- (ခ) ကွင်းဆင်းတိုင်းတာခြင်း၊ ထိခိုက်နစ်နာသူများနှင့် ထိခိုက်နစ်နာမည့် အခြေအနေစာရင်း ကောက်ယူ ရမည်။
- (ဂ) မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြအစီရင်ခံရမည်။

၁၄။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့သည်-

- (က) မြေကိုအလိုရှိကြောင်း တင်ပြသည့် အဆိုပြုချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များနှင့် မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ သိမ်းဆည်းရန် သင့် မသင့် မိမိတို့၏ သဘောထားမှတ်ချက် နှင့်အတူ သက်ဆိုင်သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ သဘောထားပူးတွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။
- (ခ) အဆိုပြုသည့်မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ သိမ်းဆည်းသင့်ကြောင်း သဘောထားမှတ်ချက် ပြုပါက အများပြည်သူသိရှိရန် ထိုမြေကိုသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာ စာမူကြမ်းကို ပူးတွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။
- ၁၅။ ဗဟိုကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၁၄ အရ မြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြလာသည့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံတို့မှာ အောက်ပါတို့နှင့် အကျုံးဝင်ပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ရရှိမှသာ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရမည်-
- (က) တည်ဆဲဥပဒေအရ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသည့် ရှေးဟောင်းဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် ရှေးဟောင်း အဆောက်အအုံတည်ရာမြေနေရာများ၊
- (ခ) သမိုင်းဝင် ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ တည်ရှိသည့်နေရာများ၊
- (ဂ) သမိုင်းကြောင်း ခိုင်မာစွာတည်ရှိလာပြီး ပြည်သူအများ တန်ဖိုးထားထိန်းသိမ်းလာသည့် အထင်ကရ နယ်မြေများနှင့် အဆောက်အအုံများ၊ ပရိဝုဏ်များ၊ အထိမ်းအမှတ်နေရာများ၊
- (ဃ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ အသုံးပြုနေသော မြေများနှင့် အမြတ်တနိုး ရိုသေတန်ဖိုးထားစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းထားသည့်နေရာများ။

အခန်း (၅)

မြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းခြင်း

၁၆။ ဗဟိုကော်မတီသည်-

- (က) မြေကိုအလိုရှိကြောင်း တင်ပြသည့် အဆိုပြုချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စိစစ်ချက်နှင့် စစ်ဆေးချက်တို့အရ အဆိုပြုသည့်မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိပါက အများ ပြည်သူသိရှိရန် ထိုမြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ထုတ်ပြန်ကြေညာမည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာတွင် အောက်ပါအချက်များ ဖော်ပြ ပါရှိရမည်-
- (၁) မြေတည်ရှိရာ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်း သို့မဟုတ် အကွက်အမှတ်နှင့်အမည်၊ ခန့်မှန်းဧရိယာ၊ မြေအမျိုးအစားစသော မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အကြောင်းအရာများ၊
- (၂) အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မည်သည့်အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် အသုံးပြုရေးအတွက် သိမ်းဆည်းရန် အလိုရှိရခြင်းဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြချက်။
- (ဂ) ထို့ပြင် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ကြေညာရာတွင် အောက်ပါအချက်များပူးတွဲ ပါရှိစေရမည်-

(၁) မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့်

ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့တို့အား တာဝန်ပေးအပ်သည့်အမိန့်၊

(၂) အဆိုပြုလွှာပါ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားရေးဘဝထိခိုက်နစ်နာမှုဆန်းစစ်တွေ့ရှိချက် အကျဉ်းနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်၊

(၃) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းတို့အတွက် လျာထားချက်အကျဉ်း။

၁၇။ အဆိုပြုသည့် မြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကို-

(က) မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းကြေညာရမည့်အပြင် အများပြည်သူသိရှိရန် နေ့စဉ်ထုတ်

သတင်းစာများတွင်လည်းကောင်း၊ ဒေသထုတ်သတင်းလွှာများတွင်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ကာလ

အတွင်းအနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ် ထည့်သွင်းကြေညာရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါရုံး၊ ဌာနနှင့်နေရာများရှိ

အများပြည်သူဆိုင်ရာ ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင်လည်း ကြေညာချက်မိတ္တူများကိုကပ်လျက် အများပြည်သူ သိရှိစေရန် ထုတ်ပြန်အသိပေးရမည်။ အဆိုပါအမိန့်ကြော်ငြာစာကို လိုအပ်ပါက ဒေသသုံးဘာသာ စကားဖြင့်လည်း

ပူးတွဲဖော်ပြကြေညာရမည်-

(၁) နေပြည်တော်ကောင်စီရုံး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ရုံး၊

(၂) မြေတည်ရာဒေသ၏ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊

(၃) မြေတည်ရာဒေသ၏ မြို့နယ်တရားရုံး၊ မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ရုံးနှင့် စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့ပိုင် ဈေးများ၊ မြို့နယ်ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးရုံး၊

(၄) သိမ်းဆည်းရန်ရည်ရွယ်သည့် မြေအနီးတွင် အများပြည်သူ သိမြင်လွယ်သည့်နေရာများ၌ ဤကိစ္စအလို့ငှာ ပြုလုပ်သည့် ကြော်ငြာသင်ပုန်း။

(ခ) ရုပ်မြင်သံကြား၊ အသံလွှင့်မီဒီယာနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဌာနဆိုင်ရာဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် လိုအပ်ပါက ထည့်သွင်းကြေညာရမည်။

(ဂ) သိမ်းဆည်းရန်လျာထားသည့် ဧရိယာအတွင်း ပါဝင်သူများထံ အဆိုပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ မိတ္တူပူးတွဲလျက် အသိပေးအကြောင်းကြားစာကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့်အညီ ပေးပို့အကြောင်းကြား ရမည်။

၁၈။ (က) ထိခိုက်နစ်နာသူသည် မြေကိုသိမ်းဆည်းရန်လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ

ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်မှုမရှိပါက ထိုသို့ ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်နေ့မှ ၄၅ ရက် အတွင်း

နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့နှင့် မြေသိမ်းဆည်းမှု

အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သို့ ကန့်ကွက်ရခြင်းအကြောင်းကို ကျိုးကြောင်းဖော်ပြ၍

ခိုင်လုံသောအထောက်အထားများပူးတွဲပြီး ကန့်ကွက်လွှာတင်နိုင်သည်။

(ခ) နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သည် ပုဒ်မခွဲ (က)

အရ တင်ပြသည့် ကန့်ကွက်လွှာလက်ခံရရှိသည့်အခါ အဆိုပါ ကန့်ကွက်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး

သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် တင်ပြစေရန် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားရမည်။

၁၉။ သက်ဆိုင်ရာ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည်-

- (က) ပုဒ်မ ၁၈ အရတင်သွင်းသည့် ကန့်ကွက်လွှာကို စိစစ်ပြီးကန့်ကွက်သူအား ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြေရှင်းခွင့်ပေးရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ကန့်ကွက်သူအား ဖြေရှင်းခွင့်ပေးပြီးနောက် မြေကိုသိမ်းဆည်းရန် မလိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိပါက ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ပယ်ဖျက်ကြောင်း အများပြည်သူ သိရှိရန် ပုဒ်မ ၁၇ ပါနည်းလမ်းများအတိုင်း ကြေညာနိုင်ရန် နေပြည်တော်ကောင်စီသို့မဟုတ်သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။
- (ဂ) အဆိုပြုသည့် မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိပါက ထိုမြေကို သိမ်းဆည်းသင့်ကြောင်း သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မြေသိမ်းဆည်းရေးကိစ္စ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြပြီး ထိုတင်ပြချက်မိတ္တူကို ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းသူ ထံ ပေးပို့ရမည်။

၂၀။ ဗဟိုကော်မတီသည်-

- (က) ပုဒ်မ ၁၉၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တင်ပြသည့် သဘောထားမှတ်ချက်ကို လက်ခံသဘောတူပါက ပုဒ်မ ၁၆ နှင့် ၁၇ တို့အရ မြေကိုသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့်အမိန့်ကြော်ငြာစာနှင့် ကြေညာချက် များကို ပယ်ဖျက်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မ ၁၉၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရတင်ပြသည့် သဘောထားမှတ်ချက်ကို လက်ခံသဘောတူပါက အဆိုပြု သည့်မြေကို သိမ်းဆည်းရေးအတွက် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ရန်မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားရမည်။

၂၁။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းရန် ရည်ရွယ်သည့်

မြေကိုကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် မြေသိမ်းဆည်းမည့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေအနေအပေါ် အများပြည်သူ ၏သဘောထားရယူခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ဆောင်မည့်အစီအစဉ်ကို ထိခိုက်နစ်နာသူထံအနည်းဆုံး ခုနှစ်ရက် ကြိုတင်အသိပေးအကြောင်းကြားပြီး အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲကို တာဝန်ပေး၍ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) သိမ်းဆည်းရန်ရည်ရွယ်သည့် မြေနေရာရှိ ထိခိုက်နစ်နာသူတို့၏ လူမှုစီးပွားရေးဘဝထိခိုက်နစ်နာမှု များ၊ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အလားအလာများအပေါ် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း ၏ တင်ပြချက်များကို မြေပြင်အခြေအနေနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးခြင်း၊

- (ခ) မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းတို့အတွက် လျာထားချက်များကို ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၏သဘောထားအမြင်နှင့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူတို့၏ လိုလားချက်များအပေါ်အခြေခံ၍ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သဘောတူညီမှုရယူခြင်း၊
- (ဂ) မြေသိမ်းဆည်းမည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေအနေများအပေါ် ထိခိုက်နစ်နာသူများအပါအဝင် ပြည်သူလူထုထံမှ ကန့်ကွက်လွှာခေါ်ယူခြင်း၊ စာဖြင့်ရေးသားကန့်ကွက်ချက်ကိုလက်ခံခြင်း၊ ကြားနာ စစ်ဆေးခြင်း၊ အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများ တင်ပြစေရန်တောင်းခံခြင်း၊ လိုအပ်ပါက မြေပြင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှကိုယ်စားလှယ်၊ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူများနှင့် ယင်းတို့၏ကိုယ်စားလှယ်တို့နှင့်အတူ မြေပြင်ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှတ်သားခြင်း၊
- (င) ထိခိုက်နစ်နာသူများစာရင်းနှင့် ထိခိုက်နစ်နာမှု အခြေအနေများ စာရင်းကောက်ယူခြင်း၊
- (စ) ပုဒ်မခွဲ (ဂ)၊ (ဃ) နှင့် (င) တို့အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စိုက်ပျိုးထားသော သီးပင်စားပင်များနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ထိခိုက်ပျက်စီးမှုမရှိစေရန်နှင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများရှိပါက ထိခိုက်ပျက်စီးမှု အတွက် ကာလပေါက်ဈေးဖြင့် ထိခိုက်နစ်နာသူများကို နစ်နာကြေးပေးရမည်။
- (ဆ) ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှုကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာသူတို့၏ အကျိုးစီးပွားထိခိုက်နစ်နာမှုများအား မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ ဒေသ၏ ကာလတန်ဖိုးအပေါ်နစ်နာကြေးတွက်ချက်ခြင်း။
- ၂၂။ (က) ထိခိုက်နစ်နာသူများသည် ပုဒ်မ ၂၁ အရ မြေသိမ်းဆည်းမှုအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ရေးအဖွဲ့ သို့မဟုတ် မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲ၏ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ပေးလျော်သည့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုအတွက် နစ်နာကြေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်မှုမရှိပါက ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြနိုင်သည်။
- (ခ) နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီးသင့်လျော်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ချမှတ်နိုင်သည်။ ယင်းအမိန့်သည် အပြီးအပြတ်အတည်ဖြစ်သည်။
- ၂၃။ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့ သည်မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လျာထားချက်များနှင့် ထိခိုက်နစ်နာမှုများ၏ အခြေအနေမှန်ကို လိုက်လျောညီထွေမှု ရှိ မရှိ စိစစ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူထံ အနည်းဆုံး ခုနစ်ရက်ကြိုတင် အသိပေးအကြောင်းကြားပြီး အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲကို တာဝန်ပေး၍ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရမည်-
- (က) မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရမည့် တာဝန်များ-
- (၁) ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားမည့်နေရာသည် အခြေချနေထိုင်ရန် သင့်လျော်မှု ရှိ မရှိ နှင့် သင့်လျော်မှု ရှိပါက အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် အခြေအနေ၊

(၂) ဘာသာရေးအဆောက်အအုံများနှင့် အများပြည်သူဆိုင်ရာ ကျောင်း၊ ဆေးခန်း၊ ဈေး၊ ရုံးစသည့် အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်မည့်အခြေအနေ၊

(၃) အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးနိုင်သည့် အခြေအနေ၊

(၄) ယာယီထောက်ပံ့ကြေး ပံ့ပိုးပေးမည့် အစီအစဉ်နှင့် လုံလောက်မှုအခြေအနေ၊

(၅) အိမ်ထောင်သားစု အသက်မွေးမှု ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးပေးသင့်သည့် အစီအစဉ်များ၊

(၆) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးစသည့် ကူညီစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ စနစ်တကျလည်ပတ်နိုင်ရန် အစီအစဉ်များ။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မြေပြင်ကွင်းဆင်း၍ စစ်ဆေးရာတွင် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ ကိုယ်စားလှယ်၊ ထိခိုက်နစ်နာသူများနှင့် ယင်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အခြားလိုအပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အတူဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သည့် ထောက်အထားများတောင်းယူ ကြည့်ရှုခြင်း၊မိတ္တူကူးယူခြင်း၊ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု မှတ်ယူရသူများအား ခေါ်ယူ မေးမြန်းခြင်း။

၂၄။ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲသည်-

(က) မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကျွမ်းကျင် သူများ၏ သဘောထားမှတ်ချက်ကို လွတ်လပ်စွာတောင်းယူခွင့်ရှိစေရမည်။ထို့ပြင် ယင်းတို့၏ပံ့ပိုးကူညီမှု ကို တောင်းခံနိုင်သည်။

(ခ) မိမိ၏ မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးချက်၊ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်၊ သုံးသပ်ချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက် တို့ကို မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြန်လည် နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး အဖွဲ့သို့လည်းကောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် အစီရင်ခံစာများ ပြုစုတင်ပြရမည်။

၂၅။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့်

ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့တို့သည် မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ခွဲအသီးသီး၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် အစီရင်ခံစာများကို စုစည်း၍ မိမိတို့၏ သုံးသပ်ချက်၊

သဘောထားမှတ်ချက်တို့ပါဝင်သည့် စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အစီရင်ခံစာကို နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၂၆။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သည်-

(က) မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့်

ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့တို့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ များအပေါ် အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မြေသိမ်းဆည်းရန် သင့် မသင့် မိမိ၏တွေ့ရှိချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်ကို ဗဟိုကော်မတီသို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။ မြေသိမ်းဆည်းသင့်ကြောင်း

သဘောထားမှတ်ချက်ပြုပါကမြေကိုသိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာမူကြမ်းကို တစ်ပါတည်း ပြုစုတင်ပြရမည်။

- (ခ) မြေကိုသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းက အဆိုပြုလွှာကို ရုပ်သိမ်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ မြေသိမ်းဆည်းမှုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့၏ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အရ သိမ်းဆည်း ရန် မလိုအပ်သည့် မြေများပါဝင်နေခဲ့လျှင်ဖြစ်စေ ထိုအမိန့်ကြော်ငြာစာကို ပြန်လည်ပယ်ဖျက်၍ မြေ သိမ်းဆည်းရေးလုပ်ငန်းများကို ပြင်ဆင်ထုတ်ပြန်ခြင်း သို့မဟုတ် ရပ်စဲခြင်းပြုလုပ်နိုင်ရန် ဗဟိုကော်မတီ သို့ တင်ပြရမည်။

၂၇။ ဗဟိုကော်မတီသည်-

- (က) မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းက အဆိုပြုလွှာနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက် များကိုလည်းကောင်း၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က ပုဒ်မ ၂၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မြေသိမ်းဆည်းရန် သင့် မသင့် တင်ပြလာသည့် သဘောထားမှတ်ချက်ကိုလည်းကောင်း စိစစ်ပြီး အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မြေသိမ်းဆည်းရန် သင့် မသင့် မိမိ၏တွေ့ရှိချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်ကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြ ရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တင်ပြရာတွင် အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မြေသိမ်းဆည်းသင့်ကြောင်း သဘော ထားမှတ်ချက်ပြုပါက မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် အထောက်အထားများနှင့်အတူ ယင်းမြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာမူကြမ်း ပူးတွဲပါရှိရမည်။

၂၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည်-

- (က) ပုဒ်မ ၂၇ အရ တင်ပြသည့်သဘောထားမှတ်ချက်နှင့် အဆိုပြုသည့် အထောက်အထားများကို စိစစ်ပြီး အဆိုပြုသည့် မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ သိမ်းဆည်းကြောင်း သို့မဟုတ် သိမ်းဆည်း ခြင်းမပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရမည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်အတည်ဖြစ်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အဆိုပြုသည့်မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ သိမ်းဆည်းကြောင်း ဆုံးဖြတ် ပါက အများပြည်သူသိရှိရန် အဆိုပြုသည့်မြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကို တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနက ပုဒ်မ ၁၆ နှင့် ၁၇ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာနိုင်ရေး အတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ဗဟိုကော်မတီသို့ အကြောင်းကြားရမည်။ ထိုအကြောင်းကြားချက် မိတ္တူကို တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပေးပို့ရမည်။

၂၉။ ဗဟိုကော်မတီသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ပုဒ်မ ၂၈ အရ အကြောင်းကြားစာရရှိပြီးနောက် ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့နှင့် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားရမည်။

၃၀။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၂၉ အရ အကြောင်းကြား စာရရှိပြီးနောက် မြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာ မထုတ်ပြန်မီ ရုံးလုပ်ငန်းကိစ္စအဝဝ နှင့် မြေပြင်ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းအရပ်ရပ်အတွက် လိုအပ်မည့် ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ်နှင့် ပေးလျော်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးအပြင် အုပ်ချုပ်မှုနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေး ကုန်ကျစရိတ်များကို ကြိုတင်တွက်ချက်၍ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းထံမှ ကြိုတင်တောင်းခံပြီး ဦးစီးဌာနသို့ ပေးသွင်းစေရမည်။ အဆိုပါ ကုန်ကျစရိတ်ငွေများကို ဦးစီးဌာန၏ လက်ဝယ်ရောက်ရှိ ထိန်းသိမ်းပြီးမှသာ မိမိတို့၏ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်ကို စတင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၆)

မြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မြေကိုလက်ရောက်သိမ်းဆည်းခြင်း

၃၁။ တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနသည် ပုဒ်မ ၂၉ အရ ဗဟိုကော်မတီက အကြောင်းကြားလာသည့်အခါ အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အများပြည်သူသိရှိရန် ပုဒ်မ ၁၆ နှင့် ၁၇ တို့ပါ နည်းလမ်းများဖြင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်းနှင့်အသိပေးခြင်းတို့ ပြုရမည်။

၃၂။ တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနက ပုဒ်မ ၃၁ နှင့်အညီ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း၊ အသိပေးခြင်း တို့ပြုပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါအချက်များကို လိုအပ်သလို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) မြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကို မြေတည်ရှိရာဒေသရှိ အများပြည်သူသို့ ထပ်ဆင့်အသိပေးကြေညာခြင်း၊ လိုအပ်ပါက ဒေသသုံးဘာသာစကားဖြင့်လည်း ပူးတွဲဖော်ပြကြေညာခြင်း၊

(ခ) သိမ်းဆည်းမည့် မြေကို လိုအပ်ပါက ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှတ်သားခြင်းနှင့် လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေး တွက်ချက်ထုတ်ပေးခြင်းတို့ကို ဤဥပဒေအခန်း (၈) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၃၃။ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲသည် သိမ်းဆည်းမည့်မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိခိုက်နစ်နာသူများထံ အနည်းဆုံးခုနှစ်ရက် ကြိုတင်အကြောင်းကြားပြီး မှတ်တမ်းတင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) မြေပြင်ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှတ်သားရာတွင် ထိခိုက်နစ်နာသူများ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်နှင့်အတူ အောက်ပါအချက်များကို စစ်ဆေးမှတ်တမ်းတင်ရမည်-

(၁) ထိခိုက်နစ်နာသူများနှင့် ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်သားစုဝင်များစာရင်း၊ အသက်မွေးမှုအခြေအနေ၊ အိမ်ထောင်သားစုပိုင် ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်တို့နှင့် စက်ကိရိယာများစာရင်း၊

(၂) မြေ၏တည်နေရာ၊ အကျယ်အဝန်း၊ မြေအမျိုးအစား၊ အတန်းအစားနှင့် ပုဒ်မ ၁၆ အရမြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်သည့်နေ့ရှိ မြေ၏ဒေသ ဈေးကွက်ပေါက်ဈေး၊

(၃) မြေပေါ်ရှိအဆောက်အအုံ၏သက်တမ်း၊ ဆောက်လုပ်ထားရှိမှု အနေအထားနှင့်ပုံစံ၊ ဒေသ၏ ကာလတန်ဖိုး၊

(၄) စိုက်ပျိုးထားသည့် နှစ်ရှည်ပင်အတွက် လက်ရှိအပင်တန်ဖိုးကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလ ပေါက်ဈေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ သုံးဆ၊

(၅) ရာသီသီးနှံများအတွက် တစ်ဧကပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလပေါက်ဈေး ဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ သုံးဆ၊

(၆) မြေသိမ်းဆည်းခံရမှုကြောင့် ယင်းမြေပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့်အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများ။

(ခ) ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှတ်သားရာတွင် လိုအပ်မှုအခြေအနေအရ နယ်နိမိတ်မှတ်တိုင်များကို မြေသိမ်း ဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ ကုန်ကျစရိတ်ဖြင့် မြင်သာစွာ စိုက်ထူမှတ်သားပေးရမည်။

(ဂ) ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှတ်တမ်းတင်မှုကို ထိခိုက်နစ်နာသူ တစ်ဦးချင်းသို့ အသိပေးရမည်။

(ဃ) ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှတ်သားမှု လုပ်ငန်းပြီးစီးပါက မှတ်တမ်းတင်ထားသည့်အချက်များကို သိရှိရန် အများပြည်သူသို့ အသိပေးကြေညာရမည်။

(င) အတည်ပြုထားသော လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးတောင်းခံရမည့် ထိခိုက်နစ်နာမှုများနှင့် ပေးအပ် မည့်ပမာဏ၊ နောက်ဆုံးထားတောင်းခံရမည့်နေ့ရက်၊ တင်ပြတောင်းခံရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တင်ပြတောင်း ခံရမည့်နေရာတို့ကို အများပြည်သူသိရှိစေရန်-

(၁) ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါအတိုင်း သက်ဆိုင်ရာရုံး၊ ဌာနများနှင့် အများပြည်သူ အလွယ်တကူ တွေ့ရှိနိုင်မည့် နေရာများတွင် စွဲကပ်၍ ကြေညာရမည်။

(၂) လျော်ကြေးနှင့်နစ်နာကြေးထုတ်ယူရန် မှတ်တမ်းစာရင်းဝင်သည့် ထိခိုက်နစ်နာသူတို့ထံ အကြောင်း ကြားစာများကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့်အညီ ပေးပို့ရမည်။

(၃) လိုအပ်ပါက အကြောင်းကြားစာများကို ဒေသ၏အများသုံးဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားချက်ကို ပူးတွဲပေးပို့နိုင်သည်။

၃၄။ (က) မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည်-

(၁) ပုဒ်မ ၃၂ နှင့် ၃၃ တို့ပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များဆောင်ရွက်၍ လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများပေးအပ် ပြီးနောက် မြေကို အနှောင့်အယှက်ကင်းရှင်းစွာ လက်ရောက်သိမ်းဆည်းရမည်။

(၂) အဆိုပါမြေကို မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မြေသိမ်းအမှုတွဲဖြင့် လက်ရောက်ပေးအပ်ရမည်။

(ခ) အဆိုပြုသည့်မြေကို လက်ရောက်သိမ်းဆည်းခြင်းပြုပြီးသည်နှင့် ကြွေးမြီကင်းရှင်းသည့် နိုင်ငံပိုင် မြေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိစေရမည်။

အခန်း (၇)

မြေသိမ်းဆည်းခံရခြင်းအတွက် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ ရွေးချယ်ခံစားခွင့်

၃၅။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းသည့် မြေတွင် အတည်တကျ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် အဆောက်အအုံမရှိပါက ပုဒ်မ ၃၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ဆန္ဒအရ ရွေးချယ်သည့် အခွင့် အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို ပေးရန်မလိုဘဲ ထိုမြေကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးကို မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအားလည်းကောင်း၊ နစ်နာကြေးကို သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်သွယ်ပတ်သက်သူ အားလည်းကောင်း ဤဥပဒေအခန်း (၈) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ပေးလျော်ရမည်။

၃၆။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းသည့် မြေတွင် အတည်တကျ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် အဆောက်အအုံရှိပါက မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ ဆန္ဒအရ ရွေးချယ်စေ၍ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ရယူပြီး ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ် အပါအဝင် သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသည့် မြေနှင့်အဆောက်အအုံ၏ ကာလတန်ဖိုးထက်မပိုစေဘဲ အောက်ပါအခွင့်အရေး တစ်ရပ်ရပ်ကို မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ခံစားခွင့်ပေးနိုင်သည်-

- (က) သိမ်းဆည်းသည့်မြေနှင့် အဆောက်အအုံအတွက် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးကို တစ်လုံးတည်း သို့မဟုတ် အရစ်ကျခံစားခွင့် သို့မဟုတ်
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ခံစားခွင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသနှင့် ပူးတွဲ၍ဖြစ်စေ၊ သီးခြားဖြစ်စေ အောက်ပါအခွင့် အရေးများကို ခံစားနိုင်သည်-
 - (၁) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းပြုသည့် မြေ သို့မဟုတ် မြေနှင့် အဆောက်အအုံ ရရှိခွင့်၊
 - (၂) ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တစ်ရပ်ရပ်ခံစားခွင့်၊
 - (၃) သိမ်းဆည်းမြေပေါ်တွင် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့် သို့မဟုတ် သင့်လျော်သော မြေအချိုးအစား ရယူဆောင်ရွက်ခွင့်။

၃၇။ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူသည်-

- (က) မြေနှင့်အဆောက်အအုံ သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသည့်အတွက် ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သော ရွှေ့ပြောင်း နေရာချထားစရိတ်ကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ခံစားခွင့်အပြင် မိမိတို့၏ဆန္ဒအရ ရွေးချယ်၍ ပုဒ်မ ၃၆ ပါ အခွင့်အရေးများအနက် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ကိုပေးရန် တောင်းဆိုရာတွင် သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသည့်မြေနှင့် အဆောက်အအုံ၏ ကာလတန်ဖိုးထက်မပိုစေဘဲ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူ ညီချက်ရယူပြီး ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၃၈။ မြေသိမ်းဆည်းမှုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းမည့်မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျော်ကြေးပေးမည့်အစား မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ဖြင့် လျော်ကြေးနှင့်ညီမျှ သော

မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ အခြားသောမြေကို ခွင့်ပြုပေးခြင်း သို့မဟုတ် အခြားအခွင့်အရေးပေးခြင်းကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၈)

လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများ ထုတ်ပေးခြင်း

၃၉။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးကို မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအားလည်းကောင်း၊ နစ်နာကြေးကို သိမ်းဆည်းမြေ တွင် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူအားလည်းကောင်း ထုတ်ပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလုပ်ငန်းစဉ်များ အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) သိမ်းဆည်းသည့်မြေတွင် အတည်တကျ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် အဆောက်အအုံမရှိပါက ထိုမြေကို သိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် ထိခိုက် နစ်နာမှုအတွက် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးကို မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် နစ်နာကြေးကို သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူအား ထုတ်ပေးခြင်း၊
- (ခ) သိမ်းဆည်းသည့်မြေတွင် အတည်တကျဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် အဆောက်အအုံမရှိပါက သိမ်းဆည်းသည့် မြေနှင့်အဆောက်အအုံတို့၏ ဒေသကာလတန်ဖိုးကို လျော်ကြေးအဖြစ် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ထုတ်ပေးခြင်း၊
- (ဂ) သိမ်းဆည်းသည့် မြေတွင် နှစ်ရှည်ပင်များ၊ ရာသီသီးနှံများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ မရှိပါက မြေ၏ ဒေသကာလတန်ဖိုးကို လျော်ကြေးအဖြစ် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ထုတ်ပေးခြင်း၊
- (ဃ) သိမ်းဆည်းသည့်မြေတွင် နှစ်ရှည်ပင်များ၊ ရာသီသီးနှံများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ရှိပါက အောက်ပါလျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို ထုတ်ပေးခြင်း-
 - (၁) စိုက်ပျိုးထားသည့် နှစ်ရှည်ပင်အတွက် လက်ရှိအပင်တန်ဖိုးကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလ ပေါက်ဈေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏သုံးဆ၊
 - (၂) ရာသီသီးနှံများအတွက် တစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလပေါက် ဈေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏သုံးဆ၊
 - (၃) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့် အလုပ်အကိုင်များ ရပ်ဆိုင်းသွားသည့်အတွက် ခန့်မှန်းဝင်ငွေ ဆုံးရှုံးမှုပမာဏ၊
 - (၄) ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားမွေးမြူရေး တိရစ္ဆာန်များ၊ ပစ္စည်းကိရိယာများ ဆုံးရှုံးမှုတန်ဖိုးပမာဏ။
- (င) လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို ခံစားခွင့်ရှိသည့် ထိခိုက်နစ်နာသူ သို့မဟုတ် ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်အား စိစစ်ထုတ်ပေးခြင်း၊
- (စ) လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို သဘောတူထုတ်ယူသူများနှင့် ပေးလျှော်မှုကို လက်မခံ၍ ထုတ်ယူခြင်းမရှိသူများအား ခွဲခြား၍ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း။

၄၀။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည်-

- (က) ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများ သို့မဟုတ် အမိန့်ကြော်ငြာစာများနှင့်အညီ
ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၃၉ ပါ လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးပမာဏ
တို့ကိုသော်လည်းကောင်းတွက်ချက်၍ လျာထားပြီး နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး
သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြ၍အတည်ပြုချက် ရယူရမည်။
- (ခ) ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုထားသည့် ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ် အပါအဝင်လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို
မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူထံဖြစ်စေ၊ နစ်နာကြေးများကို သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်နွယ် ပတ်သက်သူထံဖြစ်စေ
ထုတ်ပေးရမည်။

၄၁။ ထိခိုက်နစ်နာသူတစ်ဦးဦးသည် အောက်ပါကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက် ကျေနပ်မှုမရှိပါက သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့
လွှဲအပ်လွှာတင်သွင်းပေးရန် အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြ၍ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သို့
တောင်းဆိုလျှောက်ထားနိုင်သည်-

- (က) လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးပေးရန် သတ်မှတ်သည့် ဧရိယာအကျယ်အဝန်းကိစ္စ၊
- (ခ) ပေးလျော်သည့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးပမာဏကိစ္စ၊
- (ဂ) မည်သည့် ထိခိုက်နစ်နာသူတို့ကို ပေးလျော်ရမည်ဆိုသည့်ကိစ္စ သို့မဟုတ် မည်သူရထိုက်ခွင့် ရှိ မရှိ ကိစ္စ၊
- (ဃ) မည်သူတို့ကို ခွဲဝေပေးရမည် သို့မဟုတ် ခွဲဝေပေးရာတွင် နည်းသည်များသည်ဆိုသည့်ကိစ္စ။

၄၂။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည်-

- (က) ပုဒ်မ ၄၁ အရ ထိခိုက်နစ်နာသူတစ်ဦးဦးက တရားရုံးသို့ လွှဲအပ်လွှာ တင်သွင်းပေးရန် တောင်းဆို သည့်
လျှောက်လွှာနှင့်အတူ အောက်ပါအချက်အလက်များဖော်ပြပြီး ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့
လွှဲအပ်လွှာ တင်သွင်းရမည်-
- (၁) သိမ်းဆည်းသည့်မြေ သို့မဟုတ် မြေနှင့် အဆောက်အအုံတို့၏ ဒေသကာလတန်ဖိုးလျော်ကြေးငွေ ပမာဏ၊
- (၂) စိုက်ပျိုးထားသည့် နှစ်ရှည်ပင်အတွက် လက်ရှိအပင်တန်ဖိုးကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလ ပေါက်ဈေးဖြင့်
တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏သုံးဆ၊
- (၃) ရာသီသီးနှံများအတွက် တစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလပေါက်ဈေး ဖြင့်
တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ သုံးဆ၊
- (၄) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းမပြုမီ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ နေရေးထိုင်ရေးနှင့် စားသောက်ရေး အတွက်
နစ်နာကြေးခန့်မှန်း ကုန်ကျစရိတ် ပမာဏ။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တရားရုံးသို့ လွှဲအပ်သည့် လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရာတွင် အောက်ပါတို့ပူးတွဲပါရှိ ရမည်-
- (၁) ထိခိုက်နစ်နာသူများ၏ အမည်၊ နေရပ်နှင့် ဆင့်ဆိုရန်လိပ်စာများစာရင်း၊
- (၂) ထုတ်ပေးခြင်းမပြုရသေးသည့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများ၊

(၃) မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲ၏ သိမ်းဆည်းမည့် မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၃၃ အရ ဆောင်ရွက်ချက် အစီရင်ခံစာမိတ္တူ။

(ဂ) ထိခိုက်နစ်နာသူတစ်ဦးဦးက လက်မခံသည့်လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို တရားရုံးသို့ အပ်ငွေ အဖြစ်ပေးသွင်းရမည်။

၄၃။ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၂ အရ တင်သွင်းသည့် လွှဲအပ်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့်အညီ အမှုတွဲ ဖွင့်လှစ်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း စတင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၄၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးပေးရန် သတ်မှတ်သည့်ဧရိယာအကျယ်အဝန်း ကိစ္စအတွက် ကန့်ကွက်ခြင်းဖြစ်ပါက မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်ကိုဖြစ်စေ ဆင့်ဆို၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်သည်။

(ဂ) ပုဒ်မ ၄၁၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)၊ (ဂ) နှင့် (ဃ) တို့ပါ အခြားကန့်ကွက်သည့် ကိစ္စများအတွက် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်ကို ဖြစ်စေ ဆင့်ဆို၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်မလိုဘဲ ထိခိုက်နစ်နာသူများနှင့် လိုအပ်သည့် သက်သေတို့ကိုသာ ဆင့်ဆို၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်။ ထိုသို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေ ဖြင့်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (ခ)နှင့် (ဂ)တို့ပါ ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး သင့်လျော်သည့်စီရင်ချက်၊ အမိန့်နှင့် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးနိုင်သည်။

(င) ထိခိုက်နစ်နာသူတစ်ဦးဦးက လက်မခံသည့်အတွက် ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ တရားရုံးသို့ အပ်သည့်ငွေအပြင် ထိုငွေကို အစိုးရငွေစုဘဏ်တွင် စုဆောင်းပြီးရရှိသည့် အတိုးငွေကိုပါ ထိခိုက် နစ်နာသူအားထုတ်ပေးရန် ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

၄၄။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည်-

(က) ထိခိုက်နစ်နာသူတစ်ဦးဦး၏ တောင်းဆိုလျှောက်ထားချက်အရ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသို့ လွှဲအပ် လွှာ တင်သွင်းထားပါက ထိုလွှဲအပ်လွှာအမှု မပြီးပြတ်မီလျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးထုတ်ပေးခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသို့ လွှဲအပ်လွှာတင်သွင်းထားခြင်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးတွင် လွှဲအပ်လွှာ အမှု ပြီးပြတ်လျှင်ဖြစ်စေ လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးထုတ်ပေးခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၅။ ဤအခန်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ပင်ပါ ရှိစေကာမူ အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ လယ်ယာမြေ သို့မဟုတ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသည့်မြေများကို သိမ်းယူသည့်အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့် ရရှိ ထားသူအား နစ်နာမှုမရှိစေရန်လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးပေးခြင်းနှင့် အခြားနည်းလမ်းဖြင့် စီမံ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို သက်ဆိုင်ရာဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၉)

ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း

၄၆။ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့ သည် ပုဒ်မ ၃၆၊ ပုဒ်မခွဲ

(ခ) ပါ ခံစားခွင့် အခွင့်အရေးများအနက် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ကို မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသူ၏ဆန္ဒအရ ရွေးချယ်၍
မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်များကို အခြေခံပြီး ဤအခန်းပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အောက်ပါပြန်လည် နေရာချထား ခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) မြေကို လက်ရောက်သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် မြေလွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များ စတင် သည်နှင့်
တစ်ပြိုင်တည်း မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း
အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(ခ) အိမ်ရာအဆောက်အအုံတည်ထောင်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အိမ်ထောင်စုများ၏ လူမှုဘဝ တည်ထောင်ရေးအတွက်
လိုအပ်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် ကူညီပံ့ပိုးမှုများ၊ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်
အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့်အခြားလိုအပ်ချက်များစသည်တို့ပါဝင်သည့်
ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ၊

(ဂ) သိမ်းဆည်းမြေကို အခြေခံသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများ
စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှု စသည်တို့ပါဝင်သည့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ။

၄၇။ ပုဒ်မ ၄၆ ပါ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် မြေလက်ရောက် လွှဲအပ်ချိန်တိုင်အောင်
အသင့်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါက မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသည် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူနှင့်
ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်အရ ယာယီနေထိုင်ရပ်တည်မှု အတွက် ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ်မှကျခံ၍
စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၄၈။ ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ကို အခြေခံပြီး ပုဒ်မ ၄၆ ပါ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်
ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည် ဖော်ရေးအဖွဲ့သည် လိုအပ်ပါက-

(က) ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းကြောင့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူများနှင့် ယင်းနေရာရှိ မူလဒေသခံများ၏
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ လူမှုရေးဘဝများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့ ထိခိုက်မှုများမဖြစ်
ပေါ်စေရေးအတွက် လိုအပ်သော အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူက မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်း သဘောတူညီချက်အရ ပုဒ်မ ၃၆၊
ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ အခွင့်အရေးများအနက် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တစ်ရပ်ရပ်ခံစားခွင့် သို့မဟုတ်
လုပ်ငန်းစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့်ကို တောင်းဆိုသည့်အခါ ရရှိခဲ့သည့်
ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၉။ ဗဟိုကော်မတီသည် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် မြေသိမ်းဆည်းမှုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့မှ ကြိုတင်ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုရရှိမထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ်ကိစ္စရပ်အလိုက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စရပ်နှင့် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များကို ခွဲခြားတာဝန် ပေးအပ်ခွင့်ရှိသည်။

၅၀။ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့သည် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများ၊ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများနှင့် ဓလေ့ထုံးစံအရ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူများ အပါအဝင် ထိခိုက်နစ်နာလွယ် သူများကို ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိစေရန် အထူးဂရုပြု၍ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၁၀)

အဆောတလျင်မြေသိမ်းဆည်းခြင်း

၅၁။ (က) ဗဟိုကော်မတီသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အများပြည်သူ အကျိုးအလို့ငှာ အောက်ပါကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းက ပုဒ်မ ၈ နှင့် ၉ တို့အရ အဆိုပြုသည့်မြေကို လက်ရောက် အဆောတလျင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုလုပ်ရေး အတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်-

- (၁) နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးရောက်ရှိစွမ်းရည်များတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေအရ နေရာချထား ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊
- (၂) ကြိုတင်မမျှော်မှန်းနိုင်သည့် အခြေအနေကြောင့် ရုတ်တရက်ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေအရ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု လွယ်ကူချောမွေ့စေရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးတို့အတွက် မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို အဆောတလျင် အသုံးပြုရန်လိုအပ်ခြင်း၊
- (၃) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာသည့်အခါ သို့မဟုတ် ကျရောက်နိုင်သည့်အခြေအနေ ရှိသည့်အခါတွင် အများပြည်သူကို ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားပေးရန် လိုအပ်ခြင်း၊
- (၄) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်အရ အရေးပေါ်နေရာချထားရေး ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ခြင်း။

(ခ) ဗဟိုကော်မတီသည် သိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်မြေကို လက်ရောက်အဆောတလျင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုလုပ်ရေးအတွက် ပုဒ်မ ၁၆ နှင့် ၁၇ တို့ပါ နည်းလမ်းအတိုင်းမြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် အသိပေးကြေညာခြင်းတို့ကို ဆောလျင်စွာပြုလုပ်ပြီး ပုဒ်မ ၃၁ နှင့်အညီ အများပြည်သူသိရှိရန် အဆိုပြုသည့်မြေကို အဆောတလျင် သိမ်းဆည်းကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်၍ ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ်

သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့နှင့် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြား ရမည်။

- (ဂ) မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အဆောတလျင် သိမ်းဆည်းသည့် မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနက မြေကိုသိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့် ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ပြီးနောက် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများ ဆောင်ရွက်မှုမရှိသေးစေကာမူ မြေပြင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်ပေးပြီး အဆိုပြုမြေကို လက်ရောက် အဆောတလျင်မြေ သိမ်းဆည်းခြင်းပြုနိုင်သည်။

၅၂။ အဆောတလျင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုရာတွင် သိမ်းဆည်းမည့်မြေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါ မြေများကို ဦးစားပေး စိစစ်သိမ်းဆည်းရမည်-

- (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် ကြိုတင်လျာထားသတ်မှတ် ထားသည့်မြေများ၊
(ခ) မြေသိမ်းဆည်းမှုသည် အများပြည်သူအကျိုးစီးပွား ထိခိုက်နစ်နာမှုအနည်းဆုံး ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် မြေများ၊
(ဂ) တစ်စုံတစ်ဦးအနေဖြင့် လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့်၊အသုံးပြုခွင့်ရရှိနေသော်လည်း အသုံးချမှုတစ်စုံတစ်ရာ မရှိသေးသည့်မြေများ။

၅၃။ အဆောတလျင်မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူ မည်သူမျှ ထိခိုက်နစ်နာသူထံ ကြိုတင်အကြောင်းကြား ခြင်းမရှိဘဲ ထိုမြေပေါ်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးခြင်းနှင့် မြေကို လက်ရောက် သိမ်းဆည်းခြင်းတို့ကို မပြုရ။
(ခ) ထိခိုက်နစ်နာသူက လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို တောင်းဆိုသည့်အခါ အချိန်မီဆောင်ရွက် ထုတ်ပေးနိုင်မှုမရှိပါက သိမ်းဆည်းပြီးနောက် ပုံမှန်သိမ်းဆည်းမှုများကဲ့သို့ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ် အပါအဝင် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို ပြန်လည်တွက်ချက် ထုတ်ပေးရမည်။
(ဂ) လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို ထုတ်ပေးရာတွင် သာမန်မြေသိမ်းဆည်းခြင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို အဆောတလျင် ပြုလုပ်ရသဖြင့် ပိုမို၍ ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိနိုင်သည့်အတွက် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား မြေ၏ဒေသကာလ တန်ဖိုးအပေါ် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ထပ်ဆောင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ သိမ်းဆည်းသည့် မြေတွင်ဆက်နွှယ်ပတ်သက်သူအား ထိခိုက်နစ်နာမှု တန်ဖိုးပမာဏအပေါ် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ထပ်ဆောင်း၍ သော်လည်းကောင်း ပေးရမည်။
(ဃ) မြေပေါ်တွင် အဆောက်အအုံရှိပါက ထိုအဆောက်အအုံ၏ ဒေသကာလတန်ဖိုးကို မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသူအားပေးရမည်။ ထို့ပြင် မြေတွင် ရာသီသီးနှံနှင့် နှစ်ရှည်သီးနှံပင်များရှိပါက ထိုအပင်များ၏ တစ်နှစ် အတွင်း အကျိုးခံစားရမည့် ကာလတန်ဖိုး၏သုံးဆကို ထပ်ဆောင်း၍ ထိခိုက်နစ်နာသူအား ပေးရမည်။
(င) မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူက ပုဒ်မ ၃၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင် ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို ညှိနှိုင်းတောင်းဆိုသည့်အခါ ဤဥပဒေအခန်း (၈) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆီလျော်သလိုကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်း

၅၄။ ဗဟိုကော်မတီသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အများပြည်သူအကျိုး အလို့ငှာ အောက်ပါကိစ္စရပ်များအတွက် ငါးနှစ်ထက်မပိုစေဘဲ ပုဒ်မ ၁၆ နှင့် ၁၇ တို့ပါနည်းလမ်းအတိုင်း ယာယီမြေသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် အသိပေး ကြေညာခြင်းတို့ပြုလုပ်ပြီး ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် စစ်ဆင်ရေးများအတွက် ယာယီအသုံးပြုရန် လိုအပ်သည့် ကိစ္စရပ်များ၊
- (ခ) နိုင်ငံတော်၏ စီမံကိန်းတစ်ရပ်ရပ်အတွက် စီမံကိန်းကာလအတွင်းသာ ယာယီအသုံးပြုရန် လိုအပ်သည့် ကိစ္စရပ်များ၊
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ပြည်တွင်းပြည်ပ ပုဂ္ဂလိက၊ ကုမ္ပဏီများသို့ စီမံကိန်းတစ်ရပ်ရပ်ကို နည်းလမ်းတစ်ရပ်ရပ်အရ ချထားဆောင်ရွက်စေရာတွင် စီမံကိန်းကာလအတွင်းသာ ယာယီလိုအပ်မည့် ကိစ္စရပ်များ၊
- (ဃ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ယာယီအသုံးပြုရန်လိုအပ်သည့် ကိစ္စရပ်များ။

၅၅။ ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် အောက်ပါမြေများကို ဦးစားပေးစိစစ်သိမ်းဆည်းရမည်-

- (က) တစ်စုံတစ်ဦးအနေဖြင့် လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရရှိနေသော်လည်း အသုံးချမှု တစ်စုံ တစ်ရာမရှိသေးသည့်မြေများ၊
- (ခ) မြေသိမ်းဆည်းမှုသည် အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားထိခိုက်နစ်နာမှု အနည်းဆုံးဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် မြေများ။

၅၆။ ပုဒ်မ ၅၄ အရ ယာယီမြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် အသိပေးကြေညာခြင်းတို့ပြုလုပ်ပြီးနောက် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့သည် ထိခိုက်နစ်နာသူထံ မည်သည့်မြေများကို မည်သည့်ကာလအပိုင်းအခြားအထိ မည်သည့်ကိစ္စရပ်အလို့ငှာ ယာယီမြေသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ပူးတွဲ၍ အသိပေးအကြောင်းကြားစာပေးပို့ရမည်။ ထို့ပြင် ယာယီမြေသိမ်းဆည်းသည့် ကာလအတွက် ပေးအပ်ရမည့် နစ်နာကြေးနှင့် သတ်မှတ်အခကြေးငွေတို့ကို ထိခိုက်နစ်နာသူများနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ရယူရမည်။

၅၇။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့က ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် ပေးလျော်ရန် ဆုံးဖြတ်သည့် နစ်နာကြေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိခိုက်နစ်နာသူများက ကျေနပ်မှု မရှိသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသို့ လွှဲအပ်လွှာတင်သွင်းရန်တောင်းဆို လျှောက်ထားခြင်း၊ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့က သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသို့ လွှဲအပ်လွှာတင်သွင်းခြင်းနှင့် တရားရုံးက ထိုလွှဲအပ်လွှာအမှုတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး အမိန့်နှင့်စီရင်ချက်ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ပုဒ်မ ၄၁၊ ၄၂၊ ၄၃ နှင့် ၄၄ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၈။ ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်းကာလလွန်မြောက်ပြီးနောက် မြေကို ပြန်လည်အပ်နှံချိန်တွင် အသုံးပြုမှု ကြောင့် မြေတွင်ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများရှိပါက ထိခိုက်နစ်နာသူများနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ဖြင့် နစ်နာကြေးပေးလျော်ရမည်။

အခန်း (၁၂)

သိမ်းဆည်းပြီးလွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည့်မြေများကို နိုင်ငံတော်က ပြန်လည်ရယူခြင်း

၅၉။ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းက မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်အတွက် မြေကို သိမ်းဆည်းခဲ့စေကာမူ အောက်ပါအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ခဲ့လျှင် ယင်းမြေအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်မှ ပြန်လည်ရယူနိုင်သည်-

(က) သိမ်းဆည်းထားသည့်မြေတွင် နိုင်ငံတော်အတွက် သမိုင်းတန်ဖိုးကြီးမြင့်သည့် ရှေးဟောင်း

ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ တွေ့ရှိခြင်း၊

(ခ) ဓာတ်သတ္တုနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာ တူးဖော်ရန်အလို့ငှာ မဟုတ်ဘဲ အခြားရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သိမ်းဆည်းမြေတွင် အဖိုးတန်သယံဇာတနှင့်ကြွယ်ဝသတ္တုသိုက်များတွေ့ရှိခြင်း၊

(ဂ) မူလကတိကဝတ် အာမခံချက်ပြုထားသည့်အတိုင်း လူမှုစီးပွားရေးထိခိုက်နစ်နာစေမှု ထိန်းသိမ်းရေး နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု တားဆီးကာကွယ်ရေးအစီအမံများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်မှုကြောင့် ဒေသခံပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေး ထိခိုက်စေမှုများဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေများ ယိုယွင်းထိခိုက်နစ်နာစေခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ်များ ထိခိုက်ပျက်စီး စေခြင်း၊

(ဃ) မူလရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း စီမံကိန်းသတ်မှတ်ကာလအတွင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း၊

(င) လျာထားချက်အတိုင်း အသုံးမပြုခြင်း သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန်မလိုအပ်တော့ခြင်း၊

(စ) အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည်ထက် ပိုမိုရယူထားကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိခြင်း၊

(ဆ) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို သဘောတူညီထားသည့် စံချိန်စံညွှန်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးမှုမရှိခြင်းနှင့် ပျက်ကွက်ခြင်း၊

(ဇ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့မှ အကြောင်းခြင်းရာတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ မြေကိုသိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ပြန်လည်ဖျက်သိမ်းခြင်း။

၆၀။ ပုဒ်မ ၅၉၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) မှ (ဆ) အထိ ကိစ္စရပ်များအတွက် နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ပြန်လည်သိမ်းဆည်း ခြင်းဖြစ်ပါက မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသည် မြေသိမ်းဆည်းမှု ကုန်ကျစရိတ် အရပ်ရပ်ကို ပြန်လည်တောင်းခံပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

၆၁။ အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ ရည်ရွယ်၍ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်ဆောင်ရွက်ရန် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသည်-

(က) သိမ်းဆည်းခဲ့သောမြေကို အသုံးမပြုတော့လျှင်ဖြစ်စေ၊ အသုံးမလိုတော့လျှင်ဖြစ်စေ၊ ဆက်လက် အသုံးပြုရန် အကြောင်းမရှိတော့လျှင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်သို့ စနစ်တကျ ပြန်လည်အပ်နှံရမည်။

(ခ) သိမ်းဆည်းခဲ့သောမြေကို ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း သတ်မှတ်ကာလအတွင်း အသုံးမပြုသည့်အခါ ဖြစ်စေ၊ ဗဟိုကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ အခြားဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်အား လွှဲပြောင်းလျှင်ဖြစ်စေ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းသည် ပျက်ပြယ်ပြီး ထိုမြေသည် နိုင်ငံတော်၏ လက်ဝယ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ပြန်လည်အပ်နှံသည့် မြေ သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ နိုင်ငံတော်၏ လက်ဝယ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့် မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြေသိမ်းဆည်းမှု ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ထိုမြေတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ သည့်ငွေများကို နိုင်ငံတော်ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာတောင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။
- ၆၂။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၆၀ အရ နိုင်ငံတော်၏ လက်ဝယ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့် မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ နိုင်ငံတော်အတွက် လိုအပ်သော စီမံကိန်းတစ်ခုခုတွင် အသုံးပြု နိုင်သည်။

အခန်း (၁၃)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၆၃။ မည်သူမဆို အောက်ပါ ပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်-

- (က) ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော အဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်အားဟန့်တားခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်း၊
- (ခ) အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ရပ်ထိခိုက်ပျက်ပြားစေရန် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ပြုလုပ်ခြင်း။

၆၄။ ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူ မည်သူမဆို ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မညီညွတ်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ပြုလုပ်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံး ခြောက်လမှ အများဆုံး နှစ်နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်အပြင် ကျပ်တစ်သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၆၅။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော အဖွဲ့ သို့ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထံဖြစ်စေ မမှန်ကန်သော သက်သေခံချက်နှင့် အထောက်အထားများကို မမှန်ကြောင်း သိလျက်နှင့် တမင်တင်ပြကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်အပြင် ကျပ်တစ်သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ကိုလည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အခန်း (၁၄)

အထွေထွေ

၆၆။ ဤဥပဒေဖြင့် အာဏာတည်ခြင်းမှ ရပ်စဲလိုက်သည့် The Land Acquisition Act (India Act I, 1894) အရ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နည်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များကို ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ ဆက်လက်ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

၆၇။ ဤဥပဒေဖြင့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း မဟုတ်ဘဲ အခြားတည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မြေကို ရယူ အသုံးပြုခြင်းကြောင့် အကျိုးစီးပွားထိခိုက်နစ်နာမှုများရှိခဲ့ပါက ပုဒ်မ ၄၅ အရ လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေး ပေးခြင်း ကိစ္စမှအပ မြေတွင် ထိခိုက်နစ်နာသူတို့အား ဤဥပဒေပါ လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးပေးခြင်းနှင့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ ဆီလျော်သလို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

၆၈။ ဤဥပဒေအရ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ထိခိုက်နစ်နာသူတို့အား ပေးလျော်သည့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးတို့အပေါ် ဝင်ငွေခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။
- (ခ) မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူတို့ ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်စာတမ်းအပေါ်တွင် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၄၁ အရ လွှဲအပ်လွှာတင်သွင်းရန် တောင်းဆိုသည့် လျှောက်လွှာနှင့် ပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားရုံးသို့ တင်သွင်းသည့် လွှဲအပ်လွှာတို့တွင် ရုံးခွန် တံဆိပ်ခေါင်းကိုလည်းကောင်း ထမ်းဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါစာချုပ် စာတမ်းကိုဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုသည့် လျှောက်လွှာကိုဖြစ်စေ၊ လွှဲအပ်လွှာကိုဖြစ်စေ၊ တရားရုံး၏ စီရင်ချက် နှင့်အမိန့်ကိုဖြစ်စေ မိတ္တူလျှောက်ထားရာတွင် အခကြေးငွေပေးဆောင်ခြင်းမှလည်း ကင်းလွတ်စေရမည်။

၆၉။ ပုဒ်မ ၆၃ နှင့် ၆၄ တို့အရ အရေးယူသော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၇၀။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

- (က) တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းနှင့်စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ခ) ဗဟိုကော်မတီ၊ တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဦးစီးဌာနတို့သည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၇၁။ ဤဥပဒေ စတင်အာဏာတည်သည့်နေ့မှစ၍ The Land Acquisition Act (India Act I, 1894) သည်

အာဏာတည်ခြင်းမှ ရပ်စဲစေရမည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ)ဝင်းမြင့်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်